

KRATKE VIJESTI

POZITIVNA PRELIMINARNA OCJENA ZAHTJEVA HRVATSKE ZA ISPLATU 700 MILIJUNA EURA U SKLOPU MEHANIZMA ZA OPORAVAK I OTPORNOST

Europska komisija potvrdila je sredinom listopada 2023. pozitivnu preliminarnu ocjenu zahtjeva Hrvatske da joj se isplati 700 milijuna eura bespovratnih sredstava u sklopu Mehanizma za oporavak i otpornost, najvažnijega elementa u sklopu instrumenta NextGenerationEU. Hrvatska je 24. srpnja 2023. Komisiji podnijela zahtjev za plaćanje na temelju ostvarenja 32 ključne etape i 13 ciljnih vrijednosti odabranih za treći zahtjev za plaćanje u Provedbenoj odluci Vijeća. To uključuje reforme koje se odnose na zdravlje, znanost i visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije, tržište rada, gospodarenje otpadom i obnovljive izvore energije kao i na ulaganja u energetske obnovu zgrada, zelenu i digitalnu tranziciju turizma te smanjenje administrativnog opterećenja za poduzeća. Hrvatska su tijela uz zahtjev dostavila detaljne i sveobuhvatne dokaze da je Hrvatska ostvarila 32 ključne etape i 13 ciljnih vrijednosti. Komisija je nakon temeljite ocjene tih informacija dala pozitivnu preliminarnu ocjenu hrvatskoga zahtjeva.

Plan za oporavak i otpornost Hrvatske podupire se bespovratnim sredstvima u iznosu od 5,5 milijardi eura. Hrvatska je 31. kolovoza 2023. podnijela zahtjev za izmjenu svojega plana i za dodavanje poglavlja o planu REPowerEU. Komisija trenutačno ocjenjuje revidirani plan Hrvatske. Država je dosad primila 2,2 milijarde eura potpore u sklopu Mehanizma za oporavak i otpornost. To uključuje 818 milijuna eura pretfinanciranja isplaćenog u rujnu 2021., nakon čega su uslijedila dva plaćanja u vrijednosti od po 700 milijuna eura koja su izvršena u lipnju i prosincu 2022.

Plaćanja iz Mehanizma za oporavak i otpornost ovise o uspješnosti i o tome provodi li država članica ulaganja i reforme iz plana za oporavak i otpornost. Svoju pozitivnu preliminarnu ocjenu da je Hrvatska ostvarila ključne etape i ciljne vrijednosti potrebne za tu isplatu Komisija je poslala Gospodarskome i financijskome odboru te zatražila njegovo mišljenje. Nakon što se Odbor očituje, Komisija će donijeti konačnu odluku o isplati u skladu s postupkom ispitivanja u sklopu sustava "komitologije". Kada Komisija donese tu odluku, Hrvatskoj se mogu isplatiti sredstva. Komisija će ocjenjivati buduće hrvatske zahtjeve za plaćanje prema ispunjavanju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti iz Provedbene odluke Vijeća, odnosno prema napretku u provedbi ulaganja i reformi. Iznosi isplaćeni državama članicama objavljuju se u tablici pokazatelja za oporavak i otpornost, iz koje je vidljiv napredak u provedbi nacionalnih planova za oporavak i otpornost. ▀

PREDSTAVLJEN PROJEKT "OBNOVA OBITELJSKIH KUĆA U VLASNIŠTVU RH NA POTRESOM POGOĐENIM PODRUČJIMA"

Na Trgu dr. Franje Tuđmana u Novskoj 27. listopada 2023. održano je javno predstavljanje projekta "Obnova obiteljskih kuća u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima" koji se sufinancira sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj. Projektom obnove na području Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije obuhvaćeno je više od 500 kuća namijenjenih korisnicima koji ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje na temelju Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima. Projekt uključuje izvođenje radova nekonstrukcijske obnove, obnovu nekonstrukcijskih elemenata s energetske obnovom te opremanje obnovljenih stambenih jedi-

nica – obiteljskih kuća neophodnim namještajem.

Domagoj Orlić, državni tajnik iz Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, istaknuo je da je cilj radova na kućama, koji uključuju obnovu od potresa s energetske obnovom, ublažavanje i otklanjanje posljedica potresa, pridonijeti poboljšanju životnih uvjeta i revitalizaciji pogođenog područja. Trenutačno je ugovorena obnova 78 državnih kuća, provodi se javna nabava za radove na 321 kući, dok je 110 kuća u fazi projektiranja. Na području Novske obnavlja se 10 kuća, a opsežni radovi obuhvaćaju zamjenu krovništa, ugradnju PVC stolarije te unutarnje radove. Građanima Novske podijeljene su informativne brošure o obuhvatu i ciljevima projekta, a informacije o ostvarivanju prava na obnovu u sklopu toga projekta pružili su im predstavnici Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Ukupna vrijednost projekta "Obnova obiteljskih kuća u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima" iznosi 42,9 milijuna eura, od čega se 95 posto ili 40,8 milijuna eura financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Preostalih pet posto sufinancira se iz državnog proračuna. ▀

RADOVI SE IZVODE NA 78 KUĆA U PETRINJI KOJE SU U DRŽAVNOME VLASNIŠTVU

U sklopu projekta "Obnova obiteljskih kuća u vlasništvu RH na potresom pogođenim područjima" dužnosnici Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine obišli su gradilišta obnove dviju obiteljskih kuća u državnome vlasništvu u Petrinji. Radovi koji se izvode u sklopu toga projekta uključuju obnovu od potresa i energetske obnovu, što obuhvaća radove na zamjeni krovništa, fasade i stolarije.

KRATKE VIJESTI

Radovi na obje kuće u državnome vlasništvu započeli su 13. rujna 2023., a rok završetka je 120 dana. Prva kuća nalazi se u Ulici Stjepana Radića 233, a koristi je četveročlana obitelj s pravom na stambeno zbrinjavanje. Vrijednost radova na toj kući je oko 85 800 eura (bez poreza na dodanu vrijednost). U drugoj obiteljskoj kući koja se obnavlja u sklopu projekta živi peteročlana obitelj, također s pravom na stambeno zbrinjavanje, a nalazi se u Ulici pukovnika Predraga Matanovića 7a. Vrijednost radova na toj kući je 63 100 eura bez PDV-a. Izvođač radova na obje kuće je tvrtka *Kulić Invest*.

Vrijednost projekta obnova obiteljskih kuća u državnome vlasništvu iznosi 42,9 milijuna eura, što se sufinancira sredstvima iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Projektom je obuhvaćeno 509 obiteljskih kuća u državnome vlasništvu, pri čemu je do sada ugovorena obnova 78 kuća, a trenutačno traje javna nabava za radove na 321 kući, dok je 110 kuća u fazi projektiranja, izvijestio je MGIPU. •

ZAVRŠEN EU-OV PROJEKT – PLOMIN LUKA DOBILA NOVO TEMATSKO DJEČJE IGRALIŠTE

Krajem travnja 2022. Ministarstvo poljoprivrede RH – Uprava ribarstva donijela je Odluku o dodjeli sredstava u okviru mjere III.3. "Provedba strategija lokalnog razvoja – operacije koje podupiru FLAG-OVI" za programsko razdoblje 2014. – 2020., natječaj koji je raspisao FLAG "ALBA", a odnosi se na točku 2.2.1. – Potpora za aktivnosti promocije, marketinga i očuvanja ribarske/maritimne tradicije i baštine te promicanja održivog ribarstva i akvakulture ribarstvenog područja flag-a iz lokalne razvojne strategije u ribarstvu 2014. – 2020. FLAG-A ALBA M 2.2.1. – 7/21 (ID: FLAG-21-7-5) za projekt "Izgradnja i opremanje tematskog dječjeg igrališta u Plomin Luci" u vrijednosti od

125.545,32 eura. Navedeni iznos uključuje troškove projektno-tehničke dokumentacije, geodetske usluge, radove, nabavu i instalaciju igrala i opreme, stručni nadzor nad izvođenjem radova te ostale troškove pripreme i provedbe projekta. Kroz projekt financirane su i tzv. *soft* aktivnosti (izrada promotivnih materijala, edukativnih brošura i radnih materijala). Projekt je uspješno priveden kraju u listopadu 2023., pri čemu su provedene sve predviđene projektne aktivnosti: izgrađeno je i opremljeno tematizirano dječje igralište na temu maritimne i ribarske baštine, podijeljeni su edukativni materijali djeci predškolskoga i školskoga uzrasta, održana je terenska nastava za učenike osnovnih škola na području Općine Kršana, a održao ju je Valter Kvalić, umirovljeni kapetan duge plovidbe, koji je pričao o pomorstvu i ribarstvu plominskoga kraja, zanimljivostima plominskoga zaljeva, ali i o morima svijeta koje je oplovio. Promotivni materijali podijeljeni su na manifestacijama tijekom ljetnih mjeseci lokalnim žiteljima, posjetiteljima i turistima. Na taj način znatan dio bogate maritimne i ribarske baštine prezentiran je i prenesen djeci na prihvatljiv način i sačuvan od zaborava za buduće generacije. •

ODRŽANA KONFERENCIJA POVEZANA HRVATSKA: OZELENJAVANJE MOBILNOSTI

U hotelu *Esplanade* 26. listopada 2023. održana je konferencija "Povezana Hrvatska: ozelenjavanje mobilnosti". Iako promet i prijevoz imaju brojne koristi za korisnike, oni imaju i svoju cijenu: emisije stakleničkih plinova, onečišćenje zraka i vode te buku, ali i prometne nesreće, zagušenja i gubitak bioraznolikosti. Zato je najozbiljniji izazov s kojim se prometni sektor suočava znatno smanjiti svoje emisije i postati održiviji, a to je i obveza

prema Europskome zelenom planu kojim se do 2050. emisija stakleničkih plinova iz prometa planira smanjiti za 90 posto. Na konferenciji su o toj važnoj temi, među ostalima, govorili Andrea Čović Vidović iz predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj, Teresa Czerwinska, potpredsjednica Europske investicijske banke, Oleg Butković, potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture, i Marko Primorac, ministar financija Republike Hrvatske, a u sklopu panel-rasprave o ključnim izazovima i prilikama za Hrvatsku u sklopu ozelenjavanja mobilnosti svoje su stavove iznijeli i Ivan Kršić, predsjednik Uprave *HŽ Infrastrukture*, i Željko Ukić, predsjednik Uprave *HŽ Putničkog prijevoza*.

Na konferenciji je najavljen i novi val ulaganja u obnovu željezničke infrastrukture preko kredita Europske investicijske banke koji ugovara Ministarstvo financija Republike Hrvatske, a koji je namijenjen za ulaganja u željeznicu. Ministar Butković rekao je kako se kreće u obnovu 70 posto regionalnih i lokalnih pruga u iznosu od 900 milijuna eura koje inače nisu pogodne za financiranje iz EU-ovih fondova te dodao da je dokumentacija spremna i da ta velika investicija kreće od početka 2024. Radovi mogu početi vrlo brzo jer nije potrebno ishođenje građevinskih dozvola. Na konferenciji se moglo čuti da je razvoj željezničke infrastrukture jedan od najvažnijih ciljeva Europske komisije, EIB-a i Vlade RH u provedbi zacrtanog plana EU-a o smanjenju stakleničkih plinova za 55 posto do 2030. i o potpunoj klimatskoj neutralnosti do 2050. Promet je jedini sektor u kojemu raste emisija stakleničkih plinova pa je 80 posto svih naših zajmova u 2022. bilo u svrhu ozelenjavanja prometa, istaknula je potpredsjednica Europske investicijske banke Teresa Czerwinska. Ministar financija Marko Primorac rekao je kako projekt ozelenjavanja nije samo trošak,

KRATKE VIJESTI

već ulaganje u bolju budućnost na kojoj svi dionici društva moraju raditi da bude sve zelenija. ■

REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG I IZGRADNJA DRUGOGA KOLOSIJEKA ŽELJEZNIČKE PRUGE NA DIONICI KRIŽEVCI – KOPRIVNICA – DRŽAVNA GRANICA

Oleg Butković, potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture, 25. listopada 2023. posjetio je trenutačno najveće željezničko gradilište projekta "Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Križevci – Koprivnica – državna granica". Projekt vrijedan 350 milijuna eura, sufinanciran iz Instrumenta za povezivanje Europe (CEF), uvršten je na listu strateških projekata Republike Hrvatske. Radovi se trenutačno izvode duž cijele dionice duge 42,6 km, a ministar je u pratnji predsjednika Uprave HŽ Infrastrukture, župana Koprivničko-križevačke županije, gradonačelnika Križevaca i predstavnika izvođača radova turske tvrtke *Cengiz Insaat* posjetio novoizgrađeni nadvožnjak Križevci. Najavio je i dodatna ulaganja u željezničku infrastrukturu diljem zemlje koja bi se realizirala uz pomoć kredita Europske investicijske banke u iznosu od 900 milijuna eura. Kredit će se koristiti za obnovu željezničke infrastrukture na svim onim lokacijama i dionicama koje se ne mogu financirati europskim fondovima. Realizacija toga kredita započinje u siječnju 2024., kada bi trebala započeti obnova i rekonstrukcija lokalnih i regionalnih pruga.

Predsjednik Uprave HŽ Infrastrukture Ivan Kršić izrazio je i zadovoljstvo novom investicijom EIB-a u željeznice. Istaknuo je kako sljedeće godine započinje rekonstrukcija podravske magistrale, od Osijeka preko Našica, Čaglina i Virovitice prema Čakovcu. Rekonstrukcija dionice

Karlovac – Mahično već je započela, kao i ona od Zaboka prema Krapini, a bit će rekonstruirani i kolodvori koji su jako važni za građane i putnike. Dakle, pokrenut je veliki investicijski ciklus u željeznicu. U sljedećih deset godina planira se investirati dodatnih šest milijardi eura u glavne koridore od Rijeke do mađarske granice i od Slovenije do granice sa Srbijom.

Gradonačelnik Križevaca Mario Rajn tijekom obilaska rekao je kako projekt mijenja vizuru grada u infrastrukturnome, sigurnosnome i društvenome smislu te je zahvalio građanima na strpljenju tijekom svih radova jer će grad zbog toga važnog projekta prosperirati.

U sklopu projekta rekonstrukcije pruge na dionici Križevci – Koprivnica – državna granica uz rekonstrukciju i izgradnju kolosijeka bit će izvedene rekonstrukcija, izgradnja i prenamjena deset kolodvora i stajališta. Bit će izgrađeno i sedam mostova, jedna galerija, tri vijadukta, od čega je jedan prijelaz za životinje, osam cestovnih nadvožnjaka, dva cestovna podvožnjaka i deset pješačkih pothodnika. Na postojećoj pruzi nalazi se 13 željezničko-cestovnih prijelaza i četiri pješačka prijelaza, od čega će u sklopu projekta neki biti denivelirani, a na preostalima će biti ugrađeni novi uređaji za osiguranje – polubranici sa svjetlosno-zvučnom signalizacijom. Izvode se i radovi na kontaktnoj mreži i na ostalim elektroenergetskim postrojenjima, na signalno-sigurnosnome i prometno-upravljačkome te telekomunikacijskome sustavu.

U stajalištima i kolodvorima bit će izgrađeni novi peroni, nadstrešnice, pothodnici i parkirališta za automobile i bicikle te omogućen lakši pristup osobama smanjene pokretljivosti. Po završetku projekta vlakovi će moći voziti brzinom do 160 km/h, s ograničenjem do 150 km/h u Lepavini i 100 km/h u Koprivnici jer na tim je područjima riječ o gradskim područjima sa specifičnim ograničenji-

ma. Očekivani kraj radova na projektu je 2025. godine. ■

POTPISANI UGOVORI ZA DODJELU BESPOVRATNIH SREDSTAVA CEF-A

HŽ Infrastruktura potpisala je dva vrijedna ugovora s Europskom izvršnom agencijom za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA) kojima će osigurati bespovratna sredstva iz Instrumenta za povezivanje Europe (CEF), i to za financiranje radova na dijelu projekta "Unaprjeđenje, obnova, izgradnja drugog kolosijeka te izgradnja nove dvokolosiječne pruge na dionicama željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Novska" te za financiranje projekta "Izrada idejnog projekta za novu dvokolosiječnu željezničku prugu na dionici Skradnik – Krasica – Tijani".

Ugovor za prvi projekt odnosi se na financiranje radova na građevinskom i elektroenergetskom željezničkom infrastrukturnom podsustavu na dionicama Ivanić-Grad – Popovača i Popovača – Kutina. Ukupna procijenjena vrijednost prihvatljivih troškova za navedene radove iznosi 289 milijuna eura, od čega je iz CEF-a osigurano 85 posto sredstava, odnosno 246 milijuna eura. Preostalih 15 posto iznosa financira se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske. Navedeni radovi na dionicama Ivanić-Grad – Popovača i Popovača – Kutina dio su projekta "Unaprjeđenje, obnova, izgradnja drugog kolosijeka te izgradnja nove dvokolosiječne pruge na dionicama željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Novska", čija je ukupna vrijednost procijenjena na 670 milijuna eura. Projekt je podijeljen na četiri dionice: Dugo Selo – Ivanić-Grad, Ivanić-Grad – Popovača, Popovača – Kutina i Kutina – Novska, a u sklopu rekonstrukcije postojećega i izgradnje drugoga kolosijeka modernizirat će se i elektroenergetski te prometno-upravljački i signalno-sigurnosni željeznički podsustavi.

KRATKE VIJESTI

Što se tiče drugoga potpisanog ugovora, ukupna vrijednost prihvatljivih troškova za izradu idejnog projekta s ishođenjem lokacijskih dozvola za novu dvokolosiječnu željezničku prugu na dionici Skradnik – Krasica – Tijani iznosi 5,8 milijuna eura, od čega se 85 posto ili 4,9 milijuna eura financira iz CEF-a. Izvor preostalih 15 posto je Državni proračun Republike Hrvatske. Nova dionica dvokolosiječne elektrificirane željezničke pruge duljine 72 km bit će projektirana za brzinu do 160 km/h. Projektom su također obuhvaćeni izgradnja spojnih pruga s postojecom željezničkom mrežom te izgradnja svih novih željezničkih objekata: tunela, vijadukata, mostova, kolodvora, zidova za zaštitu od buke i vjetra te podvožnjaka i nadvožnjaka za postojeću cestovnu mrežu. ■

PROJEKT "ELEKTRIFIKACIJA I EKOLOGIZACIJA SUSTAVA PRIHVATA I OTPREME ZRAKOPLOVA U ZRAČNOJ LUCI ZADAR"

U gradu Zadru je 23. listopada 2023. potpisan ugovor o izvođenju radova u sklopu projekta "Elektrifikacija i ekologizacija sustava prihвата i otpreme zrakoplova u Zračnoj luci Zadar", čemu je prisustvovao ministar Oleg Butković. Riječ je o projektu vrijednome više od 16 milijuna eura koji se sufinancira iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti te mu je cilj osiguranje ekološki prihvatljivog sustava napajanja zrakoplova i opreme iz obnovljivih izvora energije, a krajnji cilj smanjenje emisije štetnih plinova u okoliš.

Nakon potpisivanja ugovora ministar je posjetio Sukošan i Bibinje u pratnji predsjednika Uprave HŽ Infrastrukture Ivana Kršića, zadarskog župana Božidara Longina, državnog tajnika u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture Josipa Bilavera, ravnatelja Uprave za EU fondove i strateško planiranje Damira Šošarića te

predstavnik regionalne i lokalne samouprave. Nakon obilaska lučkih projekata, u prostorijama Općine Bibinje direktor Sektora za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova HŽ Infrastrukture Mirko Franović održao je prezentaciju na temu izgradnje željezničke zaobilaznice naselja Bibinje.

Postojeća pružna trasa koja prolazi kroz naselje Bibinje, duga 6,8 km, izmjestila bi se izgradnjom nove zaobilazne pruge. Složen je to zahvat vrijedan oko 75 milijuna eura, a predstavlja prvu i jednu od faza obnove pruge Knin – Zadar. Trenutačno je u tijeku izrada studije utjecaja na okoliš i idejnog projekta s ishođenjem lokacijske dozvole za izgradnju željezničke zaobilaznice naselja Bibinje. Ugovor za izradu studijske i tehničke dokumentacije potpisan je u svibnju 2023. sa zajednicom gospodarskih subjekata koju čine *Granova d.o.o.* i *ŽPD d.d.*

Osim zaobilaznice Bibinja ugovor obuhvaća izradu izvedbenog projekta obnove pruge M606 Knin – Zadar na dionicama Knin – Radučić i Dalmatinske Ostrovice – Bibinje duljine 58 km. Vrijednost ugovora je 635 tisuća eura. Rok za izradu studije utjecaja na okoliš i ishođenje rješenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš iznosi osam mjeseci te je potrebno još osam mjeseci za izradu idejnog projekta i ishođenje lokacijske dozvole (od ishođenja rješenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš). Još 2019. izrađena je studija izvodljivosti odnosno analiza opcija povezivanja Zračne luke Zadar i luke Gaženica s ostatkom grada Zadra čiji je cilj osigurati funkcionalan tijekom željezničkoga putničkog i teretnog prijevoza prugom M606 Knin – Zadar te nastavno na željezničku prugu M604 Oštarije – Knin – Split kao i omogućiti brzu i kvalitetnu poveznicu grada Zadra s pomorskom lukom Gaženica i Zračnom lukom Zadar. To je projekt čiji je cilj izmjestiti trasu postojeće pruge iz Bibinja radi sigurnosti, razvoja naselja

te smanjenja buke. Vežano uz financijska sredstva potrebna za realizaciju projekta izmještanja pruge, potpredsjednik Vlade i ministar Butković rekao je kako novca ima u europskim fondovima u novoj perspektivi te da su za njega zainteresirane i međunarodne kreditne institucije poput Europske investicijske banke. ■

OBILJEŽEN MEĐUNARODNI DAN SMANJENJA RIZIKA OD KATASTROFA

U cilju podizanja svijesti i jačanja otpornosti 13. listopada 2023. diljem svijeta obilježen je Međunarodni dan smanjenja rizika od katastrofa. Tematika povezano je s društvene nejednakosti, u kontekstu veće podložnosti ranjivih skupina negativnim učincima katastrofa, bila je u fokusu ovogodišnjega Međunarodnog dana smanjenja rizika od katastrofa. Vodeći se potrebom smanjenja nejednakosti u društvu, čime bi se doprinijelo i povećanju otpornosti društva na prirodne katastrofe, Hrvatska je promijenila paradigmu upravljanja krizama u svim segmentima, stavljajući težište na smanjenje rizika od katastrofa, ali i povećavajući spremnost i podižući stupanj odgovora na katastrofe. Inicijativu za obilježavanje Međunarodnog dana smanjenja rizika od katastrofa dala je Opća skupština Ujedinjenih naroda 1989., a važnost mu je s godinama rasla kako zbog sve većih žrtava i šteta od katastrofa tako i zbog podizanja svijesti o odgovornosti ljudi za katastrofe.

Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2022. prvi put donijela Strategiju upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. godine kao veliki proaktivni iskorak jer su prvi put definirana prioriteta ulaganja u području upravljanja rizicima, što podrazumijeva sve faze upravljanja, od prevencije, preko pripravnosti do odgovora na katastrofe. Poplave su, uz požare i potrese, prepoznate kao

KRATKE VIJESTI

jedan od tri najveća rizika od prirodnih katastrofa u RH na temelju Strategije nacionalne sigurnosti RH (NN 73/2017) od 26. srpnja 2017. godine. Sve učestaliji i intenzivniji vremenski ekstremi zbog klimatskih promjena, kakvima svjedočimo u posljednje vrijeme, upozoravaju na sve veće rizike od poplava na koje se moramo pripremiti. U tijeku je provedba projekta unaprjeđenja negrađevinskih mjera upravljanja rizicima od poplava u Republici Hrvatskoj – VEPAR, čija je svrha smanjiti rizike od poplava nabavom opreme i strojeva, unaprjeđenjem praćenja vodostaja i prognoziranjem poplavnih događaja, a jedna od aktivnosti je i unaprjeđenje sustava za informiranje javnosti i educiranje sudionika (potprojekt G) koja se provodi kroz edukativne radionice za djecu i građanstvo na području 34 sliva u Hrvatskoj. Edukacijom se podiže svijest o potrebi preventivnih mjera za smanjenje rizika od poplava koje doprinose boljoj prilagodbi i smanjenju šteta od poplava.

Edukativne radionice održane su i uoči Međunarodnog dana smanjenja rizika od katastrofa na području Dubrovačko-neretvanske i Splitsko-dalmatinske županije uz jadransku obalu i slivove rijeka Vrljike i Cetine. Za učenike osnovnih škola održane su prezentacije u gradu Dubrovniku, Trilju i Runovićima kod Imotskog, a radionice za građanstvo u Trilju i Runovićima. Prezentirana je problematika poplava i negrađevinskih mjera poput ozelenjavanja površina, upotrebe retencija, podzemnih spremnika, gradnje kuća na većoj udaljenosti od rijeka i na povišenim mjestima, pozornog izbora parcela za gradnju kuća u branjenim područjima, rješenja smanjenja poplavnih voda u okućnicama i poljima te savjeti za operativnu obranu i pravila ponašanja prije po-

plava, za vrijeme poplava i nakon njih. Voditelji VGI-a na navedenim slivnim područjima održali su prezentacije i predstavili javnosti projekte i aktivnosti na obrani od poplava. Sudionici radionica bili su zadovoljni prezentiranim temama te su zaključili kako o tim temama treba više komunicirati u medijima i prezentirati ih široj javnosti, jer preventivne mjere i zelena rješenja doprinose boljoj pripremljenosti i smanjenju šteta na njihovoj imovini i u zajednici. ■

ODRŽANA RADIONICA "ZAŠTITA NA RADU, INTEGRACIJA STRANIH RADNIKA I INOVACIJE U PRAKSI"

U Hrvatskoj udruzi poslodavaca, uz potporu Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu (*European Agency for Safety and Health at Work*), 19. listopada 2023. održana je radionica na temu digitalizacije i novih mogućnosti vezanih uz zaštitu na radu te izazova vezanih uz integraciju stranih radnika. Radionica je izazvala veliko zanimanje članova. U prvome dijelu radionice govornici su prezentirali nove mogućnosti koje donosi digitalizacija u području zaštite na radu, a u drugom dijelu poslodavci su podijelili svoja iskustva u integraciji stranih radnika te izazove s kojima se susreću.

Hrvatska udruga poslodavaca dugi niz godina okuplja članove u skupine od posebnog interesa pa postoji i grupa HUP – Zaštita na radu, koja okuplja stručnjake zaštite na radu iz različitih tvrtki, ali i Koordinacija tvrtki zaštite na radu. "Republika Hrvatska posljednjih je godina postala ovisna o radnicima iz trećih zemalja, pri čemu sve više radnika dolazi iz jako udaljenih destinacija. Istovremeno je hrvatsko gospodarstvo nakon ulaska u EU suočeno s velikim odljevom domaćih radnika. Nedostatak

migracijske politike usmjerene prema budućnosti koja bi imigraciju prepoznala kao priliku za gospodarski i društveni razvoj usporava integraciju radnika migranata i njihovih obitelji u hrvatsko društvo", istaknula je Admira Ribičić, direktorica Odjela za zakonodavstvo i pravne poslove.

Luka Čirko, ravnatelj Uprave za tržište rada i zapošljavanje, objasnio je što država poduzima kako bi što uspješnije integrirala strane radnike. Dotaknuo se i tema izmjene Zakona o strancima te imigracijske politike. Snježana Štefok, viša savjetnica i voditeljica projekta MindBot u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (MROSP), prezentirala je projekt MindBot čija je svrha identificirati metode i implementirati rješenja za promicanje dobrog mentalnog zdravlja radnika u industriji 4.0, osobito u malim i srednjim poduzećima koja u proizvodne linije uvode suradničke robote. Uz prezentaciju pušten je i kratki film o MindBotu. Jerko Škorić, glavni operativni direktor u zagrebačkoj tvrtki *Delta Reality*, govorio je o sigurnosti i zdravlju na radu kroz virtualnu stvarnost. Virtualna stvarnost zaposlenicima omogućuje vježbanje sigurnosnih postupaka u kontroliranome, simuliranome okružju, a kako to zaista izgleda prikazano je i u filmu o virtualnoj stvarnosti. Jelena Pilaš, direktorica Zaštite zdravlja, zaštite na radu i zaštite od požara za INA Grupu, i Žarko Jelača, direktor Održivog razvoja, zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša u tvrtki *STSI d.o.o.*, prezentirali su korištenje i primjenu novih tehnologija zaštite na radu u praksi odnosno računalne aplikacije koje se koriste u INA grupi. Marko Velnić, rukovoditelj Službe zaštite na radu i tehničke zaštite iz tvrtke GP *Krk*, prezentirao je iskustva tvrtke u postupku obučavanja stranih radnika za rad na siguran način. ■